

## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 1**

1-) Metinde ilhamların şahitliği anlatılırken güneş örneği hangi ana fikri açıklamak için kullanılıyor? (24 kelime)

İlâhî hitabın çok geniş bir şekilde

2-) Ayna, damla, kabarcık ve benzeri şeylerin zikredilmesi hangi anlayışı destekliyor? (10 kelime)  
Çok farklı

3-) Her yansıtıcının kendi ölçüsünce pay alması insanın ve diğer varlıkların hakikat karşısındaki durumuna nasıl uygulanıyor? (16 kelime)

Her biri ilâhî tecelliye

4-) Bütün cilvelerin ortak biçimde şahitlik etmesi nasıl bir delil türü oluşturur? (8 kelime)  
Birbirini destekleyen,

5-) Parçada ilâhî mükâlemenin kuşatıcılığı hangi iki sıfatla açıklanıyor? (4 kelime)  
İlim

6-) İlhamların Allah'ın birliğine delil olması sadece sayıca çok olmalarından mı kaynaklanıyor? (10 kelime)  
Hayır; farklı

7-) Aynı cümlede doğru ilhamlar hangi yönlerden ele alınıyor? (15 kelime)  
İlâhî sevdirmek, dualara

8-) Doğru ilhamların içerdiği unsurlar arasında yaratılmışların dualarıyla ilgili hangi boyut yer alıyor? (7 kelime)  
Onların

9-) Bu parçaya göre vahiy ve ilhamların ortak neticesi nedir? (13 kelime)  
Her ikisi de

## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 2**

1-) Yedi rengin yedi vasfa benzetilmesi neyi sezdiriyor? (10 kelime)

Tek bir

2-) Güneşin çeşitli yansımalarıyla “konuşması” ifadesi gerçek anlamda değilse, burada ne kastediliyor? (10 kelime)

Etkilerini farklı

3-) “Her şeyin kabiliyetine göre” ifadesi niçin önemlidir? (14 kelime)

Çünkü alınan ilham

4-) Metne göre ilhamların çokluğu neden karışıklığa yol açmaz? (14 kelime)

Çünkü ilâhî hitap

5-) Bir işin başka bir işe mani olmaması Allah’ın hangi yönünü insan aklına yaklaştırır? (8 kelime)

Sonsuz kudretini

6-) Son kısımda verilen Arapça cümlede vahiylerin ortak şahitliği hangi esasları ispat eden bir unsur olarak sunuluyor? (11 kelime)

Allah’ın varlığını

7-) Parçanın sonundaki özet cümlede vahiyler için hangi nitelik özellikle belirtiliyor? (10 kelime)

Hak üzere

8-) Metnin ikinci paragrafında yolcunun aldığı ders niçin “kısa bir işaret” diye sunuluyor olabilir? (13 kelime)

Anlatılan derin marifetin

9-) Bu parçadan hareketle neden doğru ilhamlar bütünüyle subjektif bir hal gibi görülüyor? (16 kelime)

Çünkü metin onları birçok

## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 3**

1-) Metnin ilk bölümünde kurulan misal, soyut bir hakikati somutlaştırmak için hangi yönteme başvuruyor? (12 kelime)

Gözle görülebilen bir

2-) Güneşin birden çok yerde görünmesiyle ilâhî hitap arasında nasıl bir benzerlik kuruluyor? (13 kelime)

Tek kaynaklı bir

3-) Bu anlatımda “konuşma” kelimesi nasıl anlaşılmalıdır? (13 kelime)

Sadece kelimeli bir

4-) Burada geçen “muhit” oluş ne demektir? (11 kelime)

Kuşatıcı, her

5-) Metinde ilhamlar tek tek ve topluca neye delil sayılıyor? (14 kelime)

Allah’ın huzuruna, zorunlu

6-) Metinde bu delalet hangi dört inanç esasına yöneliyor? (8 kelime)

İlâhî huzura,

7-) “Vahdet” ile “ehadiyet” birlikte anıldığında nasıl bir bütünlük ortaya çıkar? (16 kelime)

Hem Allah’ın tek ilâh

8-) İlhamlarla ilgili özet cümlede “cevap”, “yardım” ve “hissettirme” bir arada anılınca nasıl bir Rab tasavvuru ortaya çıkıyor? (15 kelime)

Kullarını duyan, ihtiyaçlarını

9-) Doğru ilhamların içerdiği “imdâdat” hangi insanî duruma cevap verir? (8 kelime)

Sıkışma, yardım

## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 4**

1-) Parçada güneş örneğiyle başlayan anlatım hangi inanç meselesini akla yaklaştırmayı hedefliyor? (16 kelime)

Allah'ın kullarıyla çok yönlü

2-) Şeffaf zerrelere büyük aynalara kadar birçok örneğin verilmesi hangi kapsayıcılığı gösterir? (13 kelime)

En küçükten en

3-) Metne göre ilâhî hitabın evrenselliği hangi ifade ile destekleniyor? (13 kelime)

Her şey için

4-) Varlıkların kabiliyetlerine göre hitaba mazhar olması neyi gösterir? (13 kelime)

İlâhî tecellinin herkese

5-) İlhamların birlikte şahitlik etmesi neden tek tek şahitlikten daha dikkat çekicidir? (16 kelime)

Çünkü çok farklı kaynak

6-) “Vücub-u vücud” ifadesinin burada taşıdığı temel mana nedir? (11 kelime)

Allah'ın varlığının

7-) Arapça metinde ilhamların kapsadığı dört başlıktan biri olan “teveddüd” hangi manaya gelir? (10 kelime)

Allah'ın mahlûkatına

8-) Aynı özetle doğru ilhamlar hangi ihtiyaç alanlarına karşılık veriyor? (14 kelime)

Sevgi ihtiyacına, dua

9-) Aynı bölümde ilhamlarla ilgili olarak sıkıntı içindeki kullara dönük hangi ilâhî tasarruf yer alıyor? (8 kelime)

Yardım istemelerine

## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 5**

1-) Metindeki temsil neden özellikle ışık ve yansıma üzerinden kurulmuş olabilir? (18 kelime)

Çünkü ışık bir kaynağın

2-) Güneş örneğinde her parlak yüzeyin kendi ölçüsünce yansıtıcı olması hangi manevi ilkeye benzetiliyor? (10 kelime)

Her mahlûkun

3-) Bu temsilde bir yansımanın başka bir yansımayı engellememesi neyi anlatıyor? (16 kelime)

Allah'ın hitabında bir muhataba

4-) İlahî konuşmanın ilim ve kudret gibi kuşatıcı olduğu söylenirken hangi mana öne çıkarılıyor? (19 kelime)

Allah'ın hitabının belli bir

5-) İlhamların ve hitapların Allah'ın huzuruna delil sayılması ne anlama gelir? (10 kelime)

Allah'ın uzak

6-) Doğru ilhamların ittifakı, farklı canlı ve varlık türleri açısından nasıl anlaşılabilir? (12 kelime)

Çeşitli seviyelerdeki mahlûklarda

7-) Arapça özetle vahiylerle ilgili olarak Allah'ın kullarına dönük hangi dört yöneliş öne çıkıyor? (15 kelime)

Kendini tanıtmayı, kulların

8-) Arapça özet cümlede vahiylerin bir araya gelmesi Allah hakkında hangi iki temel esası doğruluyor? (6 kelime)

Varlığının

9-) Parçanın ana mesajını iman dersi açısından nasıl ifade edersiniz? (17 kelime)

Kâinatta görülen ilâhî hitap

## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 6**

1-) Metin, ilhamın şahitliğini anlatırken neden önce bir temsil kuruyor, sonra hükme varıyor? (17 kelime)

Çünkü önce zihne yakın

2-) Şeffaf nesnelerin güneşi yansıtmaması, temsil içinde hangi sonucu doğuruyor? (15 kelime)

Her biri kendi

3-) Burada “Şems-i Sermedî” ifadesi neyi anlatmak için kullanılmıştır? (11 kelime)

Sonu olmayan,

4-) “Bilbedahe” tarzındaki ifade metindeki hükmün nasıl bir açıklık taşıdığını gösterir? (8 kelime)

Sonucun açık

5-) Son bölümde vahiylerin ittifakı hangi bakımdan önemseniyor? (7 kelime)

Hepsinin

6-) “Birer birer ve beraber” ifadesi delillendirme açısından nasıl bir anlam taşır? (14 kelime)

Hem tek tek

7-) “Birinci Makam’ın ondördüncü ve onbeşinci mertebeleri” ifadesi metinde hangi işleve sahip? (15 kelime)

Elde edilen marifetin

8-) Bu parçadan hareketle vahiy ile ilham arasında nasıl bir ortak nokta kuruluyor? (12 kelime)

İkisi de Allah’ın

9-) “İhsasat” ifadesi burada ne tür bir ilâhî lütfu anlatır? (10 kelime)

Allah’ın varlığını

## CEVAP ANAHTARI

## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 1 - CEVAPLAR**

1-) Metinde ilhamların şahitliği anlatılırken güneş örneği hangi ana fikri açıklamak için kullanılıyor? İlâhî hitabın çok geniş bir şekilde her varlığa, onun durumuna uygun biçimde ulaşabildiğini ve bunun Allah'ın varlığı ile birliğine delil olduğunu göstermek için kullanılıyor.

2-) Ayna, damla, kabarcık ve benzeri şeylerin zikredilmesi hangi anlayışı destekliyor?

Çok farklı seviyedeki varlıkların aynı kaynaktan nasip alabileceği anlayışını destekliyor.

3-) Her yansıtıcının kendi ölçüsüne pay alması insanın ve diğer varlıkların hakikat karşısındaki durumuna nasıl uygulanıyor?

Her biri ilâhî tecelliyi kendi istidadı kadar alır; yani alım gücü farklı olsa da kaynak birdir.

4-) Bütün ciltlerin ortak biçimde şahitlik etmesi nasıl bir delil türü oluşturur?

Birbirini destekleyen, toplu ve kuvvetli bir delil oluşturur.

5-) Parçada ilâhî mükâlemenin kuşatıcılığı hangi iki sıfatla açıklanıyor?

İlim ve kudretle açıklanıyor.

6-) İlhamların Allah'ın birliğine delil olması sadece sayıca çok olmalarından mı kaynaklanıyor?

Hayır; farklı yerlerde ve farklı muhataplarda aynı kaynağı göstermelerinden kaynaklanıyor.

7-) Aynı cümlede doğru ilhamlar hangi yönlerden ele alınıyor?

İlâhî sevdirmek, dualara cevap verme, yardım çağrılarına imdat etme ve varlığını hissettirme yönlerinden ele alınıyor.

8-) Doğru ilhamların içerdiği unsurlar arasında yaratılmışların dualarıyla ilgili hangi boyut yer alıyor?

Onların yakarışlarına cevap verilmesi boyutu yer alıyor.

9-) Bu parçaya göre vahiy ve ilhamların ortak neticesi nedir?

Her ikisi de Allah'ın varlığını ve birliğini tanıtan şahitler olarak insanı marifete götürür.



## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 2 - CEVAPLAR**

1-) Yedi rengin yedi vasfa benzetilmesi neyi sezdiriyor?

Tek bir kaynaktan farklı özelliklerin ve çeşitli tecellilerin çıkabileceğini sezdiriyor.

2-) Güneşin çeşitli yansımalarıyla “konuşması” ifadesi gerçek anlamda değilse, burada ne kastediliyor?

Etkilerini farklı yerlerde göstermesi ve bu etkilerle kendini tanıtmayı kastediliyor.

3-) “Her şeyin kabiliyetine göre” ifadesi niçin önemlidir?

Çünkü alınan ilham ve tecellinin muhatapın seviyesine uygun olduğunu, keyfî değil hikmetli olduğunu bildirir.

4-) Metne göre ilhamların çokluğu neden karışıklığa yol açmaz?

Çünkü ilâhî hitap sonsuz kuşatıcılığa sahiptir; bir muhatapla ilgilenmek diğerini ihmal etmeye sebep olmaz.

5-) Bir işin başka bir işe mani olmaması Allah’ın hangi yönünü insan aklına yaklaştırır?

Sonsuz kudretini ve kusursuz idaresini insan aklına yaklaştırır.

6-) Son kısımda verilen Arapça cümlede vahiylerin ortak şahitliği hangi esasları ispat eden bir unsur olarak sunuluyor?

Allah’ın varlığını ve birliğini ispat eden toplu bir delil olarak sunuluyor.

7-) Parçanın sonundaki özet cümlede vahiyler için hangi nitelik özellikle belirtiliyor?

Hak üzere olan vahiylerin topluca aynı hakikati göstermesi özellikle belirtiliyor.

8-) Metnin ikinci paragrafında yolcunun aldığı ders niçin “kısa bir işaret” diye sunuluyor olabilir?

Anlatılan derin marifetin burada sadece özet halde verildiğini göstermek için böyle sunuluyor olabilir.

9-) Bu parçadan hareketle neden doğru ilhamlar bütünüyle subjektif bir hal gibi görülüyor?

Çünkü metin onları birçok varlıkta ortaklaşa görülen ve aynı hakikate işaret eden işaretler olarak ele alıyor.

## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 3 - CEVAPLAR**

1-) Metnin ilk bölümünde kurulan misal, soyut bir hakikati somutlaştırmak için hangi yönetime başvuruyor?

Gözle görülebilen bir tabiat örneğiyle ilâhî hitabın anlaşılmasını kolaylaştıran temsil yöntemine başvuruyor.

2-) Güneşin birden çok yerde görünmesiyle ilâhî hitap arasında nasıl bir benzerlik kuruluyor? Tek kaynaklı bir tecellinin çok sayıda yerde farklı biçimlerde görülebilmesi bakımından benzerlik kuruluyor.

3-) Bu anlatımda “konuşma” kelimesi nasıl anlaşılmalıdır?

Sadece kelimeli bir konuşma değil, varlıklara yönelen ilâhî bildiriş ve hissettiriş olarak anlaşılmalıdır.

4-) Burada geçen “muhit” oluş ne demektir?

Kuşatıcı, her şeyi içine alan ve sınırlarla kayıtlı olmayan oluş demektir.

5-) Metinde ilhamlar tek tek ve topluca neye delil sayılıyor?

Allah’ın huzuruna, zorunlu var oluşuna, birliğine ve her şey üzerinde tek oluşuna delil sayılıyor.

6-) Metinde bu delalet hangi dört inanç esasına yöneliyor?

İlâhî huzura, zorunlu varlığa, vahdâniyete ve ehadiyete yöneliyor.

7-) “Vahdet” ile “ehadiyet” birlikte anıldığında nasıl bir bütünlük ortaya çıkar?

Hem Allah’ın tek ilâh oluşu hem de her bir varlıkla ayrı ayrı ilgisinin bulunması birlikte anlaşılır.

8-) İlhamlarla ilgili özet cümlede “cevap”, “yardım” ve “hissettirme” bir arada anılınca nasıl bir Rab tasavvuru ortaya çıkıyor?

Kullarını duyan, ihtiyaçlarını gören, onlara yakın olan ve onlarla ilgilenen bir Rab tasavvuru ortaya çıkıyor.

9-) Doğru ilhamların içerdiği “imdâdat” hangi insanî duruma cevap verir?

Sıkışma, yardım isteme ve sığınma haline cevap verir.

## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 4 - CEVAPLAR**

1-) Parçada güneş örneğiyle başlayan anlatım hangi inanç meselesini akla yaklaştırmayı hedefliyor? Allah'ın kullarıyla çok yönlü şekilde irtibat kurabilmesini ve bunun O'nun varlığına delil oluşunu akla yaklaştırmayı hedefliyor.

2-) Şeffaf zerrelere büyük aynalara kadar birçok örneğin verilmesi hangi kapsayıcılığı gösterir? En küçükten en büyüğe kadar her seviyedeki varlığın ilâhî tecelliden pay alabildiğini gösterir.

3-) Metne göre ilâhî hitabın evrenselliği hangi ifade ile destekleniyor?

Her şey için geçerli olması ve hiçbir hitabın diğerine engel olmaması fikriyle destekleniyor.

4-) Varlıkların kabiliyetlerine göre hitaba mazhar olması neyi gösterir?

İlâhî tecellinin herkese aynı kalıpta değil, her birinin istidadına uygun tarzda gerçekleştiğini gösterir.

5-) İlhamların birlikte şahitlik etmesi neden tek tek şahitlikten daha dikkat çekicidir?

Çünkü çok farklı kaynak ve muhataplarda görülen aynı yöneliş, ortak bir hakikate işaret ederek delili güçlendirir.

6-) "Vücub-u vücud" ifadesinin burada taşıdığı temel mana nedir?

Allah'ın varlığının sonradan kazanılmış veya mümkün değil, zarurî ve asli olmasıdır.

7-) Arapça metinde ilhamların kapsadığı dört başlıktan biri olan "teveddüd" hangi manaya gelir?

Allah'ın mahlûkatına muhabbetini hissettirmesi ve onları kendine yaklaştırmayı manasına gelir.

8-) Aynı özetle doğru ilhamlar hangi ihtiyaç alanlarına karşılık veriyor?

Sevgi ihtiyacına, dua ihtiyacına, yardım isteme ihtiyacına ve ilâhî yakınlığı hissetme ihtiyacına karşılık veriyor.

9-) Aynı bölümde ilhamlarla ilgili olarak sıkıntı içindeki kullara dönük hangi ilâhî tasarruf yer alıyor?

Yardım istemelerine karşı ilâhî destek verilmesi yer alıyor.

## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 5 - CEVAPLAR**

1-) Metindeki temsil neden özellikle ışık ve yansıma üzerinden kurulmuş olabilir?

Çünkü ışık bir kaynağın varlığını görünür kılar; böylece ilham ve tecellilerin de ilâhî kaynağı göstermesi daha kolay anlatılır.

2-) Güneş örneğinde her parlak yüzeyin kendi ölçüsünce yansıtıcı olması hangi manevi ilkeye benzetiliyor?

Her mahlûkun ilâhî tecelliden kabiliyeti ölçüsünde nasip alması ilkesine benzetiliyor.

3-) Bu temsilde bir yansımanın başka bir yansımayı engellememesi neyi anlatıyor?

Allah'ın hitabında bir muhataba yönelişin diğerine engel olmadığını, çok sayıda işin aynı anda karışmadan yürüdüğünü anlatıyor.

4-) İlahî konuşmanın ilim ve kudret gibi kuşatıcı olduğu söylenirken hangi mana öne çıkarılıyor?

Allah'ın hitabının belli bir yere veya az sayıda varlığa mahsus olmayıp bütün varlık alanını içine aldığı manası öne çıkarılıyor.

5-) İlhamların ve hitapların Allah'ın huzuruna delil sayılması ne anlama gelir?

Allah'ın uzak ve ilgisiz değil, varlıklarla irtibat halinde olduğunu gösterir.

6-) Doğru ilhamların ittifakı, farklı canlı ve varlık türleri açısından nasıl anlaşılabilir?

Çeşitli seviyelerdeki mahlûklarda görülen ilhamların aynı ilâhî kaynağa işaret etmesi şeklinde anlaşılabilir.

7-) Arapça özetle vahiylerle ilgili olarak Allah'ın kullarına dönük hangi dört yöneliş öne çıkıyor?

Kendini tanıtmayı, kulların niyazına karşılık vermesi, varlığını bildirmesi ve yüce hitabını onlara ulaştırması öne çıkıyor.

8-) Arapça özet cümlede vahiylerin bir araya gelmesi Allah hakkında hangi iki temel esası doğruluyor?

Varlığının zorunlu oluşunu ve birliğini doğruluyor.

9-) Parçanın ana mesajını iman dersi açısından nasıl ifade edersiniz?

Kâinatta görülen ilâhî hitap ve ilham izleri, insanı Allah'ın varlığına, birliğine ve kullarıyla rahmet dolu ilişkisine götürür.

## **lisans ayetul-kubra-p39-alem-i-gayb-ilhamin-sehadeti-gunes-misali-ve-14-15-mertebe-hulasasi - Set 6 - CEVAPLAR**

1-) Metin, ilhamın şahitliğini anlatırken neden önce bir temsil kuruyor, sonra hükme varıyor?

Çünkü önce zihne yakın bir örnek vererek meseleyi anlaşılır kılıyor, ardından bu örnekten hareketle ilâhî hakikate geçiyor.

2-) Şeffaf nesnelerin güneşi yansıtmaması, temsil içinde hangi sonucu doğuruyor?

Her biri kendi kapasitesine göre güneşi gösteriyor ve böylece güneşin mevcut olduğuna işaret etmiş oluyor.

3-) Burada “Şems-i Sermedî” ifadesi neyi anlatmak için kullanılmıştır?

Sonu olmayan, ezelî ve ebedî olan ilâhî kaynağı anlatmak için kullanılmıştır.

4-) “Bilbedahe” tarzındaki ifade metindeki hükmün nasıl bir açıklık taşıdığını gösterir?

Sonucun açık ve güçlü bir şekilde anlaşıldığını gösterir.

5-) Son bölümde vahiylerin ittifakı hangi bakımdan önemseniyor?

Hepsinin aynı temel hakikati göstermesi bakımından önemseniyor.

6-) “Birer birer ve beraber” ifadesi delillendirme açısından nasıl bir anlam taşır?

Hem tek tek örneklerin hem de bütün örneklerin toplamının aynı hakikati gösterdiği anlamını taşır.

7-) “Birinci Makam’ın ondördüncü ve onbeşinci mertebeleri” ifadesi metinde hangi işleve sahip?

Elde edilen marifetin belli bir düzen içinde özetlenmiş bir ders olarak sunulduğunu gösterme işlevine sahip.

8-) Bu parçadan hareketle vahiy ile ilham arasında nasıl bir ortak nokta kuruluyor?

İkisi de Allah’ın kullarına yönelişini bildiriyor ve O’nun varlığıyla birliğine şahitlik ediyor.

9-) “İhsasat” ifadesi burada ne tür bir ilâhî lütfu anlatır?

Allah’ın varlığını ve yakınlığını mahlûkatına bir şekilde sezdirip hissettirmesini anlatır.